

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Præsenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

na contentus esse debeat, & temporalem Iudici seculari relinquere, saltem si loquamur de criminibus mixti fori. Quæ doctrina si vera esset, neque pœnam seu multam pecuniariam Episcopus laico inferre posset, v. g. ob blasphemiam, clericum percussorem, aut immunitatis Ecclesiasticæ violationem: cum tamen oppositum seruetur in praxi, & consentiant DD. communiter apud Tuschum ver. Episcopus, concl. 253. & alios allegatos supra: & consentit Trident. sess. 25. c. 3. de reform. vbi tamen adiungitur, quod multæ causis pijs applicari debeant.

CAPITVLVM VIII.

Quamuis.

PARAPHRASIS.

Canonici regulares, aut seculares, quibus per consuetudinem, aut priuilegium competit, cessationem à diuinis officijs indicare, non possunt id agere, nisi omnes, etiam absentes vocentur, sicuti mos est conuocandi ad electionem Prælati: Tum verò præmissa deliberatione, si cessandum esse iudicetur, Episcopo aut alteri Clerico, vel laico, ob cuius iniuriam cessatio indicenda est, insinuare debent, vt iniuriam, vel offensam emendet. Quod si fecerit, intermittenda erit cessatio. Sin recuset, & Capitulum ad cessationem procedendum esse arbitretur, vtraque pars, videlicet cessans, & contra quam cessatur, intra mensis spatium iter ad Sedem Apostolicam per se ipsos, vel per Procuratores arripere debent, acta & munimenta simul afferentes, & quamprimum fieri potest, coram Papa se præsentantes, vt negotio finis imponatur: Alioquin, si hæc non seruet pars cessans, non obstante cessationis seu organorum suspensionis edicto, diuina officia, vti prius, celebranda erunt. Vide Gl. hîc ver. mittendo.

* * *

SUMMARIUM.

Canonici ex tribus causis cessationem à diuinis instituire possunt. 1. Propria auctoritate, si id eis consuetudo permittat. 2. Ex decreto Comitij prouincialis. 3. Ex mandato Episcopi, seu superioris Ordinarij.

Aduertendum cum Petr. Ancharano in forma. Quod Canonici ex tribus causis cessationem instituire possint: Primò, Propria auctoritate, si id eis consuetudo permittat: tunc seruare debent formam in hoc c. traditam.

Secundò; Ex decreto Concilij prouincialis, tunc obedire tenetur, absq; vlla mora, & antecedente discussione, vti colligitur ex Clem. 1. de sent. excomm.

Tertio, Ex mandato Episcopi, seu Superioris Ordinarij: Id verò dupliciter fieri potest; Vel enim Superior cessationem fieri imperat, cum negotium antè non discussum, consequenter discussionem ipsis Canonici relinquit, tum obseruare debent formam hîc traditam. Vel Superior cognita causâ cessationem à diuinis indicendam esse decreuit, solamque executionem mandat Capitulo; tum obseruari non debet forma hîc tradita. Sed nec ipsemet Superior eam obseruare tenetur, cum Capitulo speciatim præscripta sit, ideòque tanquam exorbitans à iure communi, & ius speciale, ad alios casus aut personas extendenda non sit.

CAPITVLVM VLT.

Præsenti.

PARAPHRASIS.

Prælati, aliæque Ecclesiasticæ personæ vacantium dignitatum, personatum, aut Ecclesiarum, ad suam collationem, præsentationem, vel custodiam pertinentium redditus occupare, vel in vsus proprios conuertere prohibentur; cum ij ad vtilitatem earundem Ecclesiarum seu beneficium applicari, vel successorij referuari debeant.

beant. Alioquin Episcopi ab ingressu Ecclesiæ, alij verò ab officio & beneficio tamdiu suspensi manent, donec acceptum restituerint. Excipitur tamen, nisi Prælatis, aut alijs personis ex speciali privilegio, aut legitime præscripta consuetudine, aut alia rationabili causa ius cõpetat redditus beneficij vacantis accipiendi: Id verò ita intelligi debet, vt ante omnia deducantur debita, necessariæ item expensæ, aliæque onera beneficio incumbentia.

SUMMARIUM.

1. Mortuo Prælato, aut Beneficiato, fructus ab ipso collecti, & qui vacante Ecclesia, aut personarum percipiuntur, in eiusdem ecclesiæ, aut personarum utilitatem, vel futuro successori cedunt, aliud est de fructibus à beneficiato collectis.
2. Bona alicuius censeri debent, deductis debitis; annui autem proventus, deductis expensis necessarijs, & præstandis oneribus.

NOTANDUM I. Mortuo Prælato, aut beneficiato, fructus ab ipso collecti, &

qui vacante Ecclesia, aut personarum percipiuntur, ad eiusdem Ecclesiæ, aut personarum utilitatem conuerti, vel futuro successori referuari debent. Sed quod attinet ad fructus à beneficiato collectos distinguendum est, cum Petr. Ancharano hic: Vel beneficiatus habuit tantum administrationem reddituum, qualem habere solent Episcopi, & aliarum Ecclesiarum collegiatarum Prælati, tum indistinctè seruari solet, quod in hoc c. dicitur. Vel beneficiatus habuit dominium reddituum, sicuti Parochi, Canonici, & similes beneficiati habent: tum variæ sunt ecclesiarum cõsuetudines. Quibusdam enim locis liberè testantur de Ecclesiasticis redditibus, quos collegerunt; imò ijs ab intestato morientibus proximi consanguinei succedunt. *Qua* de re dixi in lib. 4. Theol. moral. tr. 2. c. 3. q. 1. Alijs locis Episcopus huiusmodi redditus accipit: quod per consuetudinem licitum esse potest, vt ex hoc c. constat.

NOTANDUM II. Bona alicuius censeri debent, deductis debitis; & proventus annui æstimantur, deductis necessarijs expensis, & præstandis oneribus, l. fructus, 7. ff. soluto matrimonio.

TITVLVS XXXII.

DE OFFICIO IUDICIS.

Ostquam de Iudicibus tum delegatis, tum ordinarijs dictum est, subiicit Compiler tit. de Iudicibus in communi, imitatus nimirum ordinem ff. veteris, in quo post specialium Magistratum ac delegatorum Iudicum officia, agitur in communi de omnium Iudicum iurisdictione, lib. 2. tit. 1.

CAPITVLVM I.

Ex literis.

PARAPHRASIS.

Controuersia orta erat inter Abbatem ac Conuentum Fossæ nouæ, & Abbatem ac Conuentum Monasterij Canensis, super

Yyyy 3

per